

วิธีดำเนินการวิจัย และการรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ได้นำมาเป็นผู้ทดลองในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตหญิงชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พณิชยการ ซึ่งได้รับการฝึกมาก่อนแต่น้อยมาก และมีไค้เป็นนักกีฬา มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง อายุ น้ำหนัก และส่วนสูงใกล้เคียงกัน จำนวน 20 คน²⁵

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. ห้องชีวอากาศวิทยา (Climate chamber) เป็นห้องที่สามารถปรับอุณหภูมิและความชื้นไค้ตามต้องการ
2. จักรยานวัดงานแบบโมนาร์ค (Monark bicycle ergometer) เป็นจักรยานล้อเดี่ยวตั้งอยู่กับที่ มีสายพานพันรอบล้อซึ่งสามารถขึ้นให้ตั้งหรือคลายให้หย่อนไค้ โดยใช้น้ำหนักถ่วงในระหว่างถีบ มีมาตรบอกน้ำหนักถ่วงจากสายพานเป็นกิโลปอนด์
3. เครื่องให้จังหวะ (Metronome) ตั้งไว้ที่ 100 ครั้งต่อนาที หรือ 50 รอบกระไลจักรยานต่อนาที เพื่อให้จังหวะในการถีบจักรยานสม่ำเสมอตลอดการออกกำลังกาย และให้ไค้งานตามกำหนด
4. นาฬิกาจับเวลา (Stop-watch) สำหรับดูเวลาในระหว่างทำการทดสอบ 1 เรือน
5. นาฬิกาจับเวลา ซึ่งสามารถจับเวลาไค้แม่นถึง $\frac{1}{10}$ วินาที 1 เรือน สำหรับวัดอัตราการเต้นของหัวใจ
6. เครื่องฟังตรวจ (Stethoscope) สำหรับนับอัตราการเต้นของหัวใจ

7. เครื่องวัดความชื้นสัมพัทธ์ สำหรับวัดสภาพอากาศแวดล้อมในวันที่มีการทดลอง เป็นแบบ เทอร์มอมิเตอร์แบบเปียกและกุ่มแห้ง นำค่าที่อ่านได้ไปเปิดตารางหาค่าความชื้นสัมพัทธ์

8. เครื่องชั่งน้ำหนักตัวและวัดส่วนสูงแบบ คีเทคโท (Detecto) ซึ่งใช้ชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงได้พร้อมกัน

วิธีการทดลอง

สภาพห้องทดลอง กระจกในห้องชีวอากาศวิทยา ของศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬา ซึ่งปรับอุณหภูมิของอากาศแวดล้อมสามารถปรับได้ 40 องศาเซลเซียส, 28 องศาเซลเซียส และ 19 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เท่ากันคือร้อยละ 75 ± 5 ทุกสภาพอากาศแวดล้อม ความเร็วของลมภายในห้องทดลอง เท่ากับศูนย์ตลอดระยะเวลาในการทดลองทุกครั้ง

เวลาที่ทำการทดลอง ระหว่างเวลา 13.00 ถึง 15.00 นาฬิกา ใช้เวลาทั้งหมดประมาณ 2 เดือน ผู้ทดลองทำการทดลองคนละ 3 ครั้งในอากาศร้อน อากาศปกติ และอากาศเย็น ผู้ทดลองแต่ละคนจะทำการทดสอบใ้วันละสภาพอากาศแวดล้อม 1 อย่างเท่านั้น

การทดลอง ชั่งน้ำหนักผู้ทดลองก่อนเข้าห้องทดลองทุกครั้ง แล้วให้เขาไปพักผ่อนในห้องชีวอากาศเป็นเวลา 1 ชั่วโมง เพื่อให้ร่างกายมีความเคยชินกับอากาศแวดล้อม หลังจากนั้นจึงวัดอัตราเต้นของชีพจรปกติก่อนกับจักรยานวัดงาน ให้ผู้ทดลองนั่งบนอานจักรยานวัดงานที่ปรับระดับความสูงได้เหมาะสม ตั้งเครื่องให้จังหวะ (Metronome) 100 ครั้งต่อนาที เพื่อให้ถีบจักรยานได้ 50 รอบกระโดดจักรยานต่อนาที โดยใช้น้ำหนักถ่วงเริ่มต้น 1.5 กิโลปอนด์ หรือ 2.0 กิโลปอนด์ ตามความเหมาะสมกับสมรรถภาพทางกายของแต่ละคน ใช้เครื่องฟังตรวจนับชีพจรที่คอ (Carotid pulse) โดยเริ่มนับจากวินาทีที่ 46 ของแต่ละนาที ทำซ้ำจนครบ 6 นาที การตรวจนับชีพจรใช้วิธีจับเวลาที่ชีพจรเต้นได้ 30 ครั้ง เป็น วินาที

แล้วเปิดตารางแปลเป็นจำนวนครั้งต่อนาที ดังตารางในภาคผนวก ข. และจากอัตราเต้นของชีพจรครั้งที่หนึ่งได้ สามารถแปลผลเป็นสมรรถภาพการจับออกซิเจนสูงสุดของร่างกายโดยใช้ตารางซึ่งเทียบจากอัตราเต้นของหัวใจครั้งที่ และงานที่ทำก็ออกมาเป็นลิตรต่อนาที และเทียบกับน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม เป็น ลูกบาศก์เซนติเมตร-ต่อนาทีต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม ตารางนี้ Astrand 26 โภททำโดยการวัดวิธีตรง คือให้ออกกำลังกายแล้ววัดปริมาณออกซิเจนที่ใช้ไปจริง

ประเภทของข้อมูล

ข้อมูลที่ได้อาจจากการทดลองครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. อัตราเต้นของชีพจร (ครั้งต่อนาที) ในภาวะคงตัว (Steady state) ขณะออกกำลังกาย ปริมาณงานเท่ากัน ความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศเท่ากัน อากาศแวดล้อมต่างกัน
2. สมรรถภาพสูงสุดในการจับออกซิเจน (ลูกบาศก์เซนติเมตรต่อนาทีต่อ กิโลกรัม) ขณะออกกำลังกาย ปริมาณงานเท่ากัน ความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศเท่ากัน อากาศแวดล้อมต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้ทั้งหมดในแต่ละอากาศแวดล้อม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) ของสมรรถภาพในการทำงานระหว่างอากาศร้อนชื้น (40 องศาเซลเซียส 75 ± 5 % R.H.), อากาศปกติชื้น (28 องศาเซลเซียส 75 ± 5 % R.H.), และอากาศเย็นชื้น (19 องศาเซลเซียส 75 ± 5 % R.H.) ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความแปรปรวนของอัตราชีพจรในภาวะกึ่งตัวขณะออกกำลังกาย ในปริมาณงานที่เท่ากัน

2. วิเคราะห์ความแปรปรวนของสมรรถภาพสูงสุดในการจับออกซิเจน (ลูกบาศก์เซ็นติเมตร ต่อ นาทีต่อ กิโลกรัม) ขณะออกกำลังกายในปริมาณงานที่เท่ากัน

ต่อจากนั้นนำมาทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ว่าอุณหภูมิของอากาศแวดล้อมที่ต่างกัน อากาศแวดล้อมใดจะดีที่สุด โดยใช้การทดสอบรายคู่ควยวิธีของ นิวแมนคูลส์ (Newman Keuls)

สูตรในการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างทางสถิติโลกลาวไว้ในภาคผนวก ก.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย